

נותן עורות אלו לתוך הסיד לשם קדושת ספר תורה ואני מתנה שלכשארצה אוכל לשנותו לכל דבר (יח).

יד. לא נתן העור לתוך הסיד לשמן, אף על פי שגמר עיבודו לשמו הרי הם פסולים (יט).

טז. מבחינת קדושת העיבוד, ראוי לדקדק לעבדן לכתחילה רק על ידי ישראל, אפילו אם הנכרי מעבדו יותר יפה (כ). ויש אומרים שמתור לכתחילה לעבדם על ידי נכרים (כא). ואם לאחר שהנכרי שם את העורות לסיד, הישראל הוציאן קודם גמר עיבודן וחזר והכניסן לסיד לשמה וגמרן בעצמו אין למחות ביד המקיל (כב).

טז. אמר לנכרי בתחילת העיבוד לעבדן לשמה, ולא סייע לנכרי בעבודה, יש מכשירין בדיעבד (כג). ויש פוסלין אם לא סייע הישראל קצת בעבודה (כד). ואם הישראל סייע מעט כשנותנן לסיד ומוציא בשפתיו שמעבדן לשמה הרי זה כשר (כה). ובעת הצורך לזה נוהגים שהישראל מכניס העורות לסיד לשמה ומסמנם, ואומר לנכרי שיעבדם לשמה, ואם יש לנכרי פועלים גם הפועלים יעמדו וישמעו בעת שמצום לעבדם לשמה (כו). וציווי זה צריך להיות בזמן שמכניסים לסיד (כז). הכניסים הישראל לסיד לשמה ולא אמר לנכרי שיעבדם לשמה יש אומרים שהם כשרים (כח). ויש אומרים שהם פסולים (כט). ויש לחוש לדבריו (ל).

יז. כשמעבד קלף על ידי קטן, צריך דוקא שגדול יעמוד על גביו, ויאמר שמעבדו לשמה (לא).

יח. מותר לעבד קלף על ידי אשה (לב).

הסברים

ד"ר ח' וואלף ולא תלי כלל כנשידת השער. (כג) דהנכרי על דעת ישראל עושה.

מקורות

(יה) משנה ברורה, לב, טו. (יט) קטת השופר, ב.ב. (כ) ל"ט: קטת השופר, ב.ב. (כא) קול יעקב, רמ"א, א"א. (כב) ב"י, יורה דעה, רמ"א. (כג) משנה ברורה, לב, ט. (כד) ב"י, יורה דעה, רמ"א. (כה) פ"א: א"א: אורח חיים, לב, ט. בשם הרא"ש. (כו) פ"א: א"א: אורח חיים, לב, ט. (כז) קטת השופר, ב.ב. ה. (כח) כן משנה פהבית יוסף יורה דעה, רמ"א. (כט) פ"א: א"א: אורח חיים, לב, ט. (ל) קול יעקב, יורה דעה, רמ"א. י. (לא) משנה ברורה, ל"ט, י.

יט. מסייע נקרא דוקא כשהישראל עושה מעשה בעיבוד עצמו, אבל תיקון אחר או השחרת העורות של הרצועות אינו בכלל מסייע (לג).

ס. שם הישראל את העורות לתוך הסיד לשמה, יכול הנכרי לגמור עבודתם, ואין הישראל צריך עוד לעזור בעבודה, ויש אומרים שהישראל צריך גם לומר לנכרי שיעבד אותם לשמה, ואם לאו הרי זה פסול (לד). ויש לחוש לדבריו (לה). ויש אומרים שבדיעבד יש להקל (לו).

כא. כשמעבדן נכרי וישראל מסייע צריך לסמן העורות כדי שהנכרי לא יחליפם (לז), ויעשה נקבים בצורת אותיות, אבל סתם נקבים לא מהני (לח).

כב. עבדו אצל נכרי וסימן העורות כדי שהנכרי לא יחליפם, אין צריך לחשוש שמא החליפם הנכרי (לט).

כג. העור נחלק לשנים, חלק החיצון לצד השער נקרא קלף, וחלק הפנימי לצד הבשר נקרא דוכסוסטוס (מ). וקלפים שלנו אין מחלקים אותם לשנים ויש להם דין קלף.

כד. גירד את הקלף מצד השער יותר מכדי צרכו כדי לתקנו ולהחליקו, יש אומרים שעל ידי זה יצא הקלף מגדר קלף (מא). ויש אומרים שאין זה גורע (מב). וכיום גורדים הרבה מצד השער כדי לעשותן דק.

כה. צריך לגרוד הרבה מצד הבשר, ומצד השער יזהר למעט הגרידה (מג). ואם גרד הרבה לצד שער כל שיש בחלק הנגרד כדי כרום

הסברים

(לג) שאין זה מעניני העיבוד. (לט) שהנכרי מפחד להחליפם שמא יכיר הישראל.

מקורות

(לג) ס"י, יורה דעה, רמ"א. ג: קול יעקב, יורה דעה, רמ"א. ד. (לד) פ"א: א"א: אורח חיים, לב, ט. (לה) קול יעקב, אורח חיים, לב, ט. (לו) יורה דעה, רמ"א. ז: ט"ז: ביהודה, קט"א. (לז) משנה ברורה, לב, ט. (לח) יורה דעה, רמ"א. א. (לח) פ"א: א"א: אורח חיים, לב, ט. (לח) פ"א: א"א: אורח חיים, לב, ט. (מ) אורח חיים, לב, ז. (מא) נשיפת אדם, כלל י. (מב) חתם סופר, אורח חיים, תשובה ג: ביאור הלכה, לב, ז. (מג) אורח חיים, לב, ז: ברוך שאמר: ש"ך, יורה דעה, רמ"א. ת.